

Chimps doden buren om gebied

Door onze redactie wetenschap

ROTTERDAM, 22 JUNI. Chimpanseemannetjes doden leden van naburige groepen om zo het territorium van de eigen groep uit te breiden. Dat blijkt uit tien jaar lang onderzoek in de Ngogochimpgroep in Kigale, Oeganda. In de periode 1990-2008 sloegen patrouilles van chimpmannetjes van de Ngogo-groep in totaal 17 leden van buurgroepen dood. De meeste daarvan waren ten noordoosten van het eigen territorium, precies het gebied dat in 2009 werd ingelijfd, schrijven primatologen vandaag in *Current Biology*. Niet duidelijk is of de vrouwtjes van de onder de voet gelopen buurgroep ook zijn ingelijfd.

Nu de link met gebiedsuitbreiding duidelijk is, is het nut van dit chimpgedrag aangetoond, aldus de onderzoekers, want het biedt uiteindelijk meer gelegenheid om voedsel te verzamelen en dus meer kans op nageslacht. Opvallend is dat de primatologen in *Current Biology* expliciet geen parallel trekken met menselijke oorlogvoering, want dat is een veel te complex verschijnsel, schrijven ze. Wel zien ze bij de chimps een mogelijk evolutionaire voorloper van de men-

selijke neiging tot samenwerking.

De patrouilles van chimpmannetjes langs en over de grenzen van het eigen territorium zijn een bijzonder gezicht: ze sluipen en kijken om zich heen als soldaten op stroomtocht. Ze vallen andere chimps alleen aan als ze een grote overmacht hebben en er weinig gevaar is voor henzelf. De ontdekking van deze moorddadige patrouilles, door Jane Goodall in Gombe, waren in de jaren 70 een grote schok. De mens was toch niet het enige zoogdier dat soortgenoten in een soort oorlogsoperaties doodde. Waarom de chimps dat deden kon nooit echt aannemelijk worden gemaakt, al werd gebiedsuitbreiding wel vermoed als motief.

In Ngogo is het nu wel duidelijk. De dertien gedode chimpansees in het noordoosten waren vier volwassen en negen niet-volwassenemannetjes. De omvang van hun groep is onbekend, maar als die tegen de vijftig loopt, zoals gemiddeld bij chimps, dan is de mortaliteit door geweld bij hen vele malen groter dan bij bekende menselijke jagers/verzamelaars groepen. De Ngogo-groep is overigens uitzonderlijk groot, met 150 leden.